

ОБ'ЄКТИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

УКРАЇНА
Вінницька область

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ОБ'ЄКТА: Палац
II. ВИД: Пам'ятка архітектури
III. ТИП: Споруда
IV. КАТЕГОРІЯ ПАМ'ЯТКИ: Національного значення
ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТКИ: 1805 р.
МІСЦЕ ЗНАХОДЖЕННЯ: Україна, Вінницька обл.,
Мурованокуриловецький р-н, смт Муровані Курилівці,
бул. Спортивна, 1
ОХОРОННИЙ НОМЕР ПАМ'ЯТКИ: 973/1

ПАСПОРТ
об'єкта культурної спадщини

Палац

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
архітектури	споруда	національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

1805 р.

2. Місцезнаходження об'єкта:

Україна, Вінницька обл., Мурованокуриловецький р-н,
смт Муровані Курилівці, вул. Спортивна, 1.

3. Охоронний № пам'ятки

973/1

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів УРСР від 06.09.1979 р. № 442

5. Наявність охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Охоронні дошки, охоронні знаки, інші інформаційні написи відсутні.

6. Власник:

Обласна комунальна власність

7. Користувач:

Мурованокуриловецька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи.
Україна, Вінницька обл., Мурованокуриловецький р-н,
смт Муровані Курилівці, вул. Спортивна, 1. Тел. (04356) 2-11-88

8. Охоронний договір:

від

9. Функціональне призначення:

сучасне	первісне	інші (протягом часу існування об'єкта)
Загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи (житловий корпус).	Палац	Школа-інтернат

10. Історичні дані про об'єкт:

Муровані Курилівці у Вінницькій області - селище міського типу з 1956 р. Розташовані на берегах річки Жвана, притоки Дністра, за 23 км від залізничної станції Котюжани. Центр району.

В історичній літературі Муровані Курилівці вперше згадуються 1493 року, коли тут нараховувалося 9 будівель. Основним заняттям населення було землеробство, садівництво та скотарство. Дослідники пов'язують виникнення містечка з родиною Чурило, що походить з дуже заможного червоноруського роду герба Корчак (Korczak), засновником якого був, імовірно, Іван, брат Димитра, коронного підскарбія та маршалка. Обидва брати отримали 1377 р. від короля Людовіка Горай і Красник з прилеглими землями в Люблінському воєводстві. Іншим родовим гніздом були Стояниці в Черемиській землі. Чурили писалися «зі Стоянець» або «з Горая». Прізвище, на думку деяких істориків, походить від імені одного з нащадків Івана-Кирила (польське Цирил). Уже в кінці XIV ст. представники роду володіли значними маєтностями на Червоній Русі.

Чурили в другій половині XVII ст. вигасли по чоловічій лінії, а їхні величезні маєтності, які охоплювали кілька міст і близько 100 сіл, перейшли шляхом успадкування до пов'язаних з ними родинно Дзедушицьких, Коссаковських, Держків і Потоцьких. Слід по Чурилах залишився в назві трьох місцевостей на Поділлі, заснованих ними, але перейменованих пізнішими власниками: Чурин або Чурилів (Джурин), Чурилівці (Муровані Курилівці, Зелені Курилівці).

Близько середини XVII ст. онука Марціна Чурили, донька саноцького стольника Миколая Чурили (1625) та Зофії Лянцкоронської – Зофія, - внесла Чурилівці до родини свого другого чоловіка – Казімежа Миколая Коссаковського гербу Слєповрон.

У 1565 році жителі Мурованих Курилівців потрапили у кріпосну залежність від феодала Поляновського. Кріпаки відбували непосильну панщину, зводили навколо села оборонні споруди. У 1659 р. Муровані Курилівці вважалися сильно укріпленим містом. За рахунок жорстокої експлуатації кріпаків з кожним роком зміцнювалось поміщицьке господарство, зростали ремесло й торгівля. У 1752 р. належали Гумецькому.

У 1757 (за іншими даними 1775) році Муровані Кирилівці стають містечком з правом влаштовувати дві ярмарки на місяць.

Значні будівельні роботи проводились в кін. XVI – I пол. XVII ст. Тоді зведено фортифікаційні споруди – куртини стін з наріжними бастіонами і казематами. При південній куртині знаходився житловий корпус замку, перебудований на поч. XIX ст. у палац. З перебудовою замку під палацовою терасою влаштовано оранжерею.

Правнук К. М. Коссаковського Станіслав Коссаковський (1721-1761), по матері онук гетьмана Ю. Потоцького, - панцирний ротмістр (1744) і камерний каштелян (1748), - зібрав у своїх руках значні маєтності, у т. ч. в Подільському та Брацлавському воєводствах. Політичної ролі не відіграв, був одружений з Катажиною з Потоцьких (1722-1803), записав у заповіті дружині (шлюб був бездітним) в пожиттєву власність подільські та брацлавські маєтки, між іншим і Куриловецький ключ на Поділлі. Відомо, що Катажина Коссаковська з 1749 р. була політичною діячкою на користь табору Потоцьких і у 1793 р. не склала присягу на вірність Катерині II, унаслідок чого втратила свої маєтки на території, анексованій після поділів Речі Посполитої Росією, – усі вони в 1793-95 рр. були взяті під секвестр (заборону, накладену органами державної влади на користування приватним майном) і роздаровані, зокрема більша частина перейшла у власність Станіслава Комара. Станіслав Дельфін з Комарів, який народився на Львівській землі в не дуже заможній сім'ї, від 1789 р. служив у національній кавалерії, де став улюбленцем генерала С. Любовідзького, разом з яким 1793 р. прибув до Петербурга. Завдяки прихильності, яку здобув при дворі, зокрема в П. Зубова, у 1793-95 рр. отримав маєтки К. Коссаковської (як родич по материнській лінії її чоловіка), між іншим Куриловецький ключ на Поділлі. Крім того, збільшив свої володіння посаговими маєтками дружини, Гонорати з Орловських (померла 1845 р.), а пізніше і шляхом вигідного набуття маєтків. Врешті став власником понад 140 тис. моргів землі з 4 містечками та 36 селами (більше 10 тис. «чоловічих душ» кріпаків). Служив у російській армії, а 1799 р. як майор гвардії вийшов у відставку. Оселився в Курилівцях, де збудував 1805 р. розкішний, один з найкращих на Поділлі палац із тесаного каміння (так званий «подільський Лувр», навколо якого Д. Міклер заклав пейзажний парк. Палацовий комплекс споруджений на фундаменті замку, збудованого з місцевого вапняку великого розміру, причому при спорудженні замку будівельники місцями обходилися без розчину, для ліпшого зв'язку укладали каміння виступом верхнього в поглиблення нижнього. Подібна конструкція мурів ніде в краї більш не зустрічається. З того часу походить і нова назва містечка - Муровані Кирилівці. Захоплюючись західноєвропейською, головним чином французькою культурою, Комари приймали в Курилівцях численних іноземців, а тамтешній двір набрав французького характеру. Станіслав був маршалком шляхти Урицького повіту, а в 1816-19 рр. Подільської губернії.

Станіслав Дельфін Комар мав дітей: Дельфіну (1807-1877, муза польського романтизму,), Олександра (помер 1875 р. в Німці, маршалок шляхти Урицького повіту), Влодзімежа (помер 1869), Людвіку та Наталю. Історики розповідають про вінчання Дельфіни 26.10.1825 р. з Мечиславом

Потоцьким, який нібито закохався в Дельфіну, коли та мала лише 12 років. Вінчалися молоді в Куриловецькому палаці Комарів, де в одному з салонів ксьондз із сусіднього Вербовці встановив віттар.

Завдяки мідериту М. Подолінського (близько 1820 р.) відомо, що палац мав плоске покриття, і кожний з трьох ризалітів завершують скульптури (можливо, тільки вазони).

Після 1831 р. майстром паркового мистецтва ірландського походження Діонізієм Міклером навколо палацу був закладений пейзажний парк.

Син Станіслава Дельфіна - Олександр Комар 1867 р. продав маєток адміралу Н. М. Чихачьову

На малюнках авторства Н. Орди (близько 1871 р.) зафіксована будівля після перебудови Чихачьовим, вигляд якої відповідає сучасному – скатний дах, скульптури на фасаді відсутні, центральний ризаліт завершує трикутний фронтон. Парковий фасад відрізняє більш монументальний характер завдяки наявності цокольного поверху. Центральний ризаліт оформлений чотирма іонічними колонами, а бічні мають балкони на фігурних консолях. Неризалітну частину паркового фасаду опоясує на рівні другого поверху галерея з балюстрадою, яка спирається на стовпи, причому з правої сторони галерея захищена від сонця козирком. Склепінчасті приміщення під терасою з арковими прорізами на фасаді слугували оранжересю.

Роман Афтаназі відмічає схожість палаців у Мурованих Курилівцях та у с. Маліївці Дунаївецького району Хмельницької області. Маліївецький палац, побудований у 1788 р., належав родичам Комарів Орловським. Можливо, обидва палади були творами одного і того ж архітектора і резиденція Комарів скопійована з палацу Орловських, або Чихачьов при перебудові (імовірно після 1867 – до 1871 рр.) повернувся до нереалізованого варіанту проекту. Але це всього лише припущення.

Після експропріації маєток перейшов у власність держави. Палац використовувався як школа-інтернат. Територія пам'ятки в радянські часи частково використовувалася у 1930-50-ті роки для потреб військової установи (у 1930-ті роки в будівлі арсеналу дійсно був розташований арсенал укріпрайону, а в період з 1948 по 1958 рр. будівля арсеналу була пристосована під житло військовослужбовців). На даний час на території садиби розташована загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи, палац використовується як житловий корпус інтернату.

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі	Архітектурно-ландшафтний комплекс помістя займає північно-західну частину містечка Муровані Курилівці (на півночі – нижній та верхній двори замку). Палац розташований на нижньому дворі, в куртині між двома бастіонами колишньої фортифікаційної споруди. Територія найбільш придатна для побудови укріплень.
---	---

	захищена природними оборонними рубежами (круті берегові схили і глибока долина потоку), впродовж свого розвитку трансформувалась у відповідності до вимог оборони і потреб часу. Палац відіграє домінуючу роль в історичному центрі містечка.
Ландшафт	Територія комплексу належить до природно-географічного ландшафту Подільської височини, знаходиться в її південно-західній частині, розчленованій глибокими річковими долинами лівих приток Дністра. На лівому березі однієї з цих приток – річки Жван, – розташована садиба, що є ядром досліджуваного архітектурно-ландшафтного комплексу. Оборонно-житлова і господарська територія помістя, а також прилеглі ділянки містечка займають першу надзаплавну терасу. Паркова територія знаходиться на крутих схилах річкової долини. Цінні ділянки природного ландшафту збереглися на обох берегах ріки. Рельєф території пересічений, діапазон висот над рівнем моря становить 60 м. Гідрографічні об'єкти комплексу, крім ріки Жван, представлені штучним водоймищем, що займає всю ширину пойми, потоком, котрий вимежує замкову платформу і джерелами на правому березі ріки. До природних особливостей території належать чисельні виходи порід на обох берегових схилах.
Опис об'єкта	Будинок в класичному стилі, цегляний, тинькований. З подвір'я – двоповерховий, з боку парку має третій, цокольний поверх. Будівля симетрична, має по три ризаліти з паркового та дворового боків: по два – на крилах і по одному по центральній осі. Бокові ризаліти в першому поверсі мають плескаті пілястри тосканського ордеру. Другий поверх у ризалітах має над вікнами профільовану тягу. Вікна обрамлень не мають. Поверхня стін вкрита цементною шубою (для опорядження при поточному ремонті застосовано несумісний в даному випадку будівельний матеріал). Фасади членовані фризом з сухариками, тригліфами та метопами, профільованим карнизом. Центральний ризаліт з боку двору має чотири плескаті гладкі пілястри на всю висоту з капітелями іонічного ордеру. До нього примикає значний за розмірами портик, опертий на 4 колони тосканського ордеру, набрані з кам'яних блоків. Портик завершено трикутним фронтоном, оздобленим профільованим карнизом з сухариками. Аналогічним карнизом завершено весь фасад. Головний – парковий фасад декоровано аналогічно

до дворового, але портика не має, центральний ризаліт з колонами іонічного ордеру завершений трикутним фронтоном, оздобленим аналогічно до фронту над портиком дворового фасаду. Бічні ризаліти в другому поверсі мають прямокутні балкони, оперті на кам'яні фігурні консолі, з залишками металевої огорожі. Другий поверх в неризалітній частині має кам'яну галерею з залишками металевої огорожі, галерея оперта на вісім простих колон квадратного перерізу.

До паркового фасаду палацу на всю довжину примикає прямокутний майданчик з огорожею по краю, покритий великими кам'яними плитами і заасфальтований. Майданчик цей є дахом великого склепінчастого залу оранжереї, входи в яку знаходяться на нижній терасі.

Внутрішнє планування – дворядно-анфіладне. На даний час, на жаль, тільки в трьох приміщеннях зберіглося автентичне оздоблення інтер'єрів – орнаментальні композиції з крупними елементами (розетами з листів аканту) в центрі поля стелі та лентами рослинного орнаменту по контуру плафона, над карнизом; в приміщенні сучасної бібліотеки стіни оздоблені пілястрами корінфського ордеру; в приміщенні палати іонічні колони підтримують багато декорований антаблемент, верх стін обрамляє візерунчаста смуга фризу. Збереглися пічні ніші (пічки замінені), падуги перекриття, паркет, опорядження дверей. Столярка вікон замінена на нову дубову в 2010-2011 роках.

Технічний опис конструктивних елементів:

- фундаменти – стрічкові, кам'яні;
- цоколь – кам'яний;
- стіни – цегляні (в 2,5; 2,0; 1,5 цегли) потиньковані, із зовнішнім та внутрішнім оздобленням, ззовні значні тріщини та вивірення поверхні тиньку, замокання, - потребують ремонтно-реставраційних робіт;
- перегородки – цегляні 0,5 цегли, без оздоблення;
- міжповерхові перекриття – потиньковані плоскі по дерев'яних балках, місцями мають численні тріщини, деформації (провисання); перекриття цокольного поверху склепінчасті;
- підлога – паркет, дерев'яні дошки, кахельна плитка;
- дах – скатний (дерев'яні крокв'яні системи), потребує реставрації;
- покрівля – з оцинкованої сталі, в окремих місцях потребує заміни;
- декоративні ліпні елементи стель та стін потребують реставрації та відновлення;
- внутрішні колони – в задовільному стані;

.	- вікна – двухстворчасті, подвійні, гарний стан (нові); - двері - двухпольні, філснчасті, в задовільному стані; - сходи – залізобетонні (основні) та дерев'яні.
Перебудови, втрати й історичні нашарування	кін. XVI – I пол. XVII ст. - зведено фортифікаційні споруди – куртини стін з наріжними бастіонами і казематами; кін. XVIII ст. – територія втратила оборонне значення і набула рис господарського подвір'я; поч. XIX ст. (1805 р.) – будівництво Станіславом Комаром палацу, арсеналу, флігелів, возівні, господарчих приміщень; XIX ст. – будівництво мостів після 1831 р. - Дионізієм Міклером навколо палацу закладений пейзажний парк; імовірно, близько 1867 – 1871 рр. –перебудова палацу (змінений дах,); радянські часи – пристосування будівлі палацу під школу-інтернат, будівництво на території комплексу учбового корпусу школи, лікувально-процедурного корпусу, котельні, пристосування будівлі палацу під житловий корпус школи-інтернату. 1960-ті рр. – значна перебудова (перепланування вестибуля, зміна розмірів та рівнів вікон другого поверху). 2010-2011 рр. – заміна столярки вікон на нову дубову.
Наявність творів мистецтва та їх опис	-
Опис території об'єкта	Палац розташований на нижньому дворі замку. Територія найбільш придатна для побудови укріплень, захищена природними оборонними рубежами (круті берегові схили і глибока долина потоку), впродовж свого розвитку трансформувалась у відповідності до вимог оборони і потреб часу. Ділянка частково огорожена. З історичної забудови збереглися в'їздові ворота. В'їзд на територію з боку містечка. Верхній двір має ґрунтове покриття, нижній заасфальтовано. На подвір'ї при конюшні збереглися залишки вимощення кам'яними плитами. Школі-інтернату підлягає частина історичного парку (закладений Д. Міклером), яка використовується для відпочинку. Основою композиції стали природні особливості місцевості – крутий схил берега продиктував терасну систему доріжок, виходи порід використано для малих форм паркової архітектури, в поймі ріки влаштовано став, що наповнювався з потоку, долину якого використано для каскадів і саджавок. Існуючий вигляд парку суттєво

відрізняється від історичної ситуації. На берегових схилах відповідно до іконографії XIX ст. переважали відкриті паркові простори, деревно-чагарникові групи зосереджувались вздовж пойми ріки і на берегах ставка. Зараз насадження злились у суцільний масив, вікові дерева втратили експозиційний вигляд, а ставок і його оточення опинились під водним дзеркалом новоствореного водоймища, котре спотворило ландшафтну композицію парку.

Визначення розмірів території комплексу проводилося в складі науково-проектної документації інституту «Укрзахідпроектреставрація» м. Львів в 1992 р. («Архітектурно-ландшафтний комплекс помістя в м. Муровані Кирилівці Вінницької обл. Попередні роботи по території комплексу»). При попередньому обстеженні виділено наступні складові частини його території:

- помістя (всього 12 га):

нижній двір замку - 0,96 га,

верхній двір замку - 0,7 га,

територія садів і городів - 2,5 га,

фільварок - 3,24 га,

парк - 4,6 га,

- містечко (всього 5,1 га):

квартали історичної забудови - 4,5 га,

церкви ще - 0,6 га,

- ландшафтні ділянки (всього 49,25 га):

заплава ріки Жван - 2,0 га,

штучне водоймище - 5,25 га,

берегові схили ріки - 42 га.

Загальна площа території архітектурно-ландшафтного комплексу складає близько 70 га. З них 22 га належать до історичних володінь помістя, а решта території знаходиться в одній об'ємно-просторовій системі з ансамблем помістя і тому увійшла до складу комплексу. Встановлена на етапі досліджень вищевказаної науково-проектної документації межа архітектурно-ландшафтного комплексу після уточнення в процесі робіт повинна бути прийнята за основу при проектуванні охоронної зони комплексу.

Загальна оцінка
технічного
стану об'єкта,
дата, № акта
технічного
стану

Технічний стан задовільний.

Акт технічного стану пам'ятки містобудування та архітектури і визначення плану робіт по пам'ятці та благоустрою її території. - Управління містобудування та архітектури Вінницької облдержадміністрації, смт Муровані Кирилівці, 24.12.1998 р.

Наявність

Електропостачання, господарчо-питний

та

інженерних мереж та інженерного обладнання	протипожежний водопровід, побутова каналізація, водяне та пічне опалення
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість в гривнях	Не визначено.

12. Перелік складових (для комплексу (ансамблю, визначного місця):

Пар. №	Найменування пам'ятки	Датування	Місцезнаходження	Охоронний номер	Дата та № рішення взяття на облік
1	2	3	4	5	6
Мурованокуриловецький р-н, смт Муровані Курилівці					
Національного значення					
	Садба:	16-19 ст.	вул. Спортивна,1	973/0	Постанова Ради Міністрів УРСР від 06.09.1979 р. № 442
371	Палац	1805 р.	вул. Спортивна,1	973/1	-П-
372	Арсенал	1805 р.	вул. Спортивна,1	973/2	-П-
373	Флігель	1805 р.	вул. Спортивна,1	973/3	-П-
374	Флігель	1805 р.	вул. Спортивна,1	973/6	-П-
375	Замкові мури	16 ст.	вул. Спортивна,1	973/4	-П-
376	Міст	19 ст.	вул. Спортивна,1	973/5	-П-
Місцевого значення					
380	Парк	19 ст.	вул. Спортивна,1	313-М	Розпорядження ОДА № 78 від 19.02.96 р

13. Територія об'єкта:

Площа	2,2221 га
Опис меж території об'єкта	Земельна ділянка Мурованокуриловецької загальноосвітньої санаторної школи-інтернату I-III ступенів для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи межує: - з півночі – проїзд; - з півдня – парк; - з заходу – водойма; - зі сходу – житлова забудова.

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Висновок про цінність об'єкта, наприклад, яким він набуває культурної цінності як пам'ятка	Є складовою частиною комплексу-пам'ятки архітектури та містобудування національного значення «Садиба у смт Муровані Курилівці» (охоронний номер 973/0), цікавим прикладом архітектури класицизму в подільській провінції (після перебудови імовірно близько 1867-1871 рр. – типовий зразок його другого етапу – періоду строгого стилю).
--	--

15. Зони охорони пам'ятки:

Організація-розробник науково-проектної документації	
Дата розроблення науково-проектної документації	
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	
Короткий опис меж зон охорони із визначенням типу кожної зони	Зони охорони пам'ятки не визначені.

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Архитектурно-ландшафтний комплекс пам'яток м.а. Муровані Куріпіві Волинської області. Історико-архитектурний описний план.	1992 р.	Український спеціальний науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація», м. Львів.	Мурованокуриловецька загальноосвітня санаторна школа-інтернат.
Ландшафтні роботи на території комплексу.	--/--	--/--	--/--
Історична дослідка	1993 р.	--/--	--/--
Річний проект реставрації будівлі та території арх. пам'яток. Роботи окремих джерел та архітектурних пам'яток. Історична дослідка.	2009 р.	--/--	--/--

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об'єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підрядна організація
Заміна вікон	2010-2011 р.	Управління освіти Вінницької обласної державної адміністрації	ТОВ «Профальянс», м. Житомир	

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	
Історико-археологічні матеріали	
Архітектурні матеріали	

**Бібліографічні
матеріали**

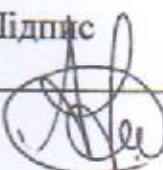
Перелік використаної літератури.

1. Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР (т. 2). К., «Будівельник», 1985;
2. Памятники истории и культуры Винницкой области. Вып. 8, К., 1990;
3. «Історія міст і сіл УРСР. Вінницька область». Інститут історії академії наук УРСР. К., 1972;
4. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. T. IV. – W., 1883;
5. Сецинский Е. И. Труды Подольского Епархиального историко-статистического комитета. Вып. 9: Приходы церкви Подольской епархии. Каменец-Подольский, 1901.
6. R. Aftanazi. Materiały do dziejów rezydencji. T. IX. – Polska academia nauk instytut sztuki. – W., 1992;
7. R. Aftanazi. Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej. T. 9. – W., 1996;
8. В. Колесник. Відомі поляки в історії Вінниччини. В. Колесник. Біографічний словник. Вінниця. ВМГО «Розвиток», 2007.
9. Архітектурно-ландшафтний комплекс помістя в м. Муровані Курилівці Вінницької області. Український спеціальний науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація», м. Львів, 1992.

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний план з позначенням зон охорони	1	1992 р.	Український спеціальний науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація», м. Львів.
Обміри:			
Поверхові плани	3	2011 р.	Горбань А. І.
Креслення фасадів (у разі потреби)	2	2009 р.	Український спеціальний науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація», м. Львів.
Розрізи	1	2011 р.	Горбань А. І.
Фотофіксація:			
Фото загального вигляду	7	2011 р.	Горбань А. І.
Фото фрагментів	13	2011 р.	Горбань А. І.
Фото деталей	2	2011 р.	Горбань А. І.
Фото інтер'єра	31	2011 р.	Горбань А. І.
Інше	12	XVII ст. 1820 р. 1871 р. 1914 р. 1970 р. 2009 р.	Потупчик М. В.

Паспорт склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Головний архітектор проектів ТОВ «Квант»	Архітектор	Горбань А. І.		12. 2011 р.

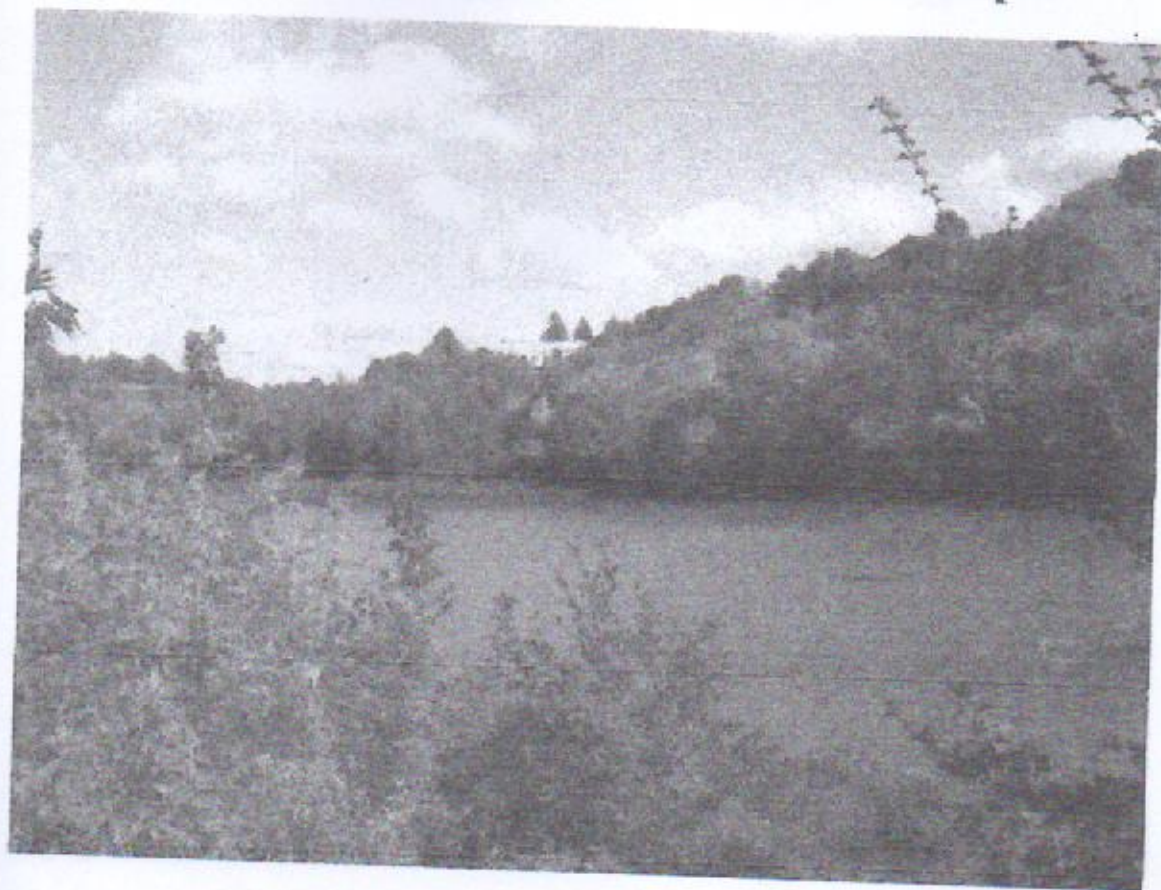
Керівник органу охорони культурної спадщини

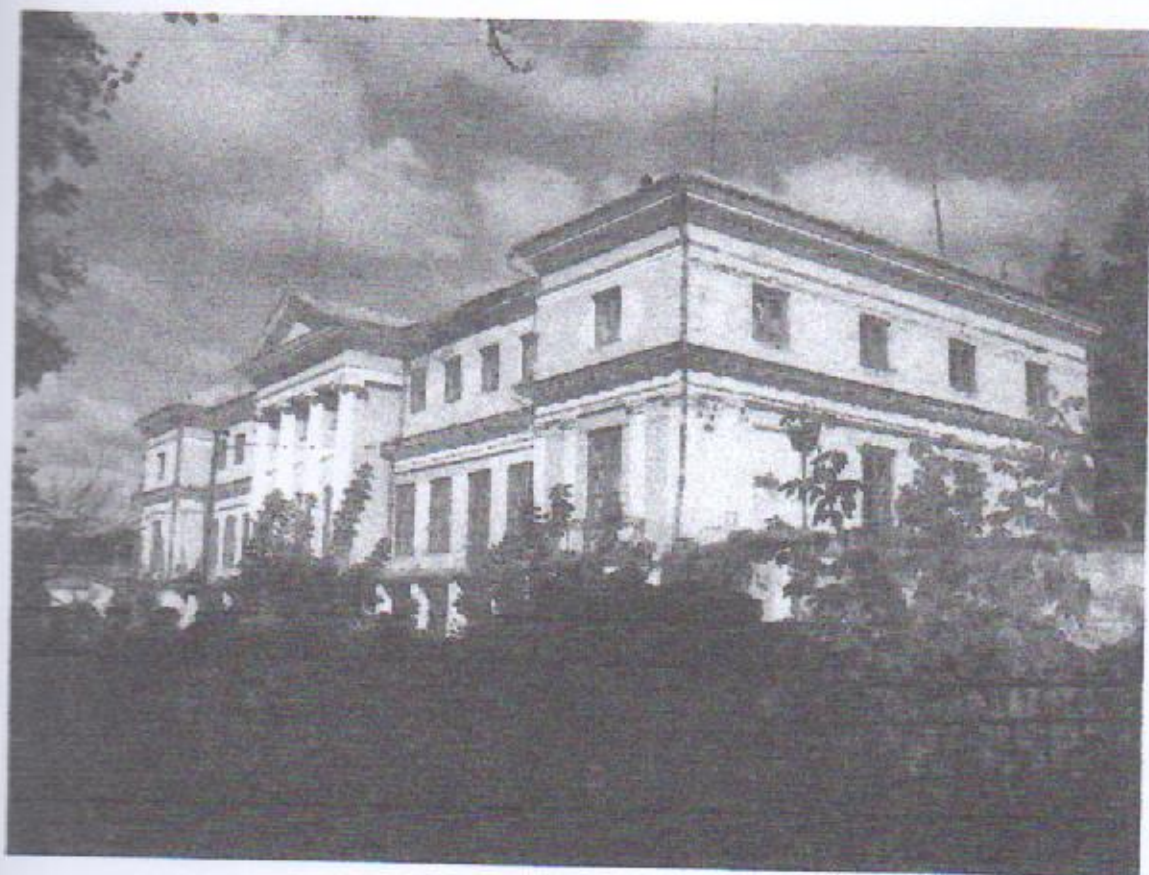
Завідувач сектором охорони культурної спадщини управління культури і туризму Вінницької облдержадміністрації **М. В. Потупчик**
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Директор Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей
А. М. Вінграновський
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

**ФОТОФІКСАЦІЯ ОБ'ЄКТУ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ПАЛАЦУ у смт Муровані Курилівці - 2011 рік**

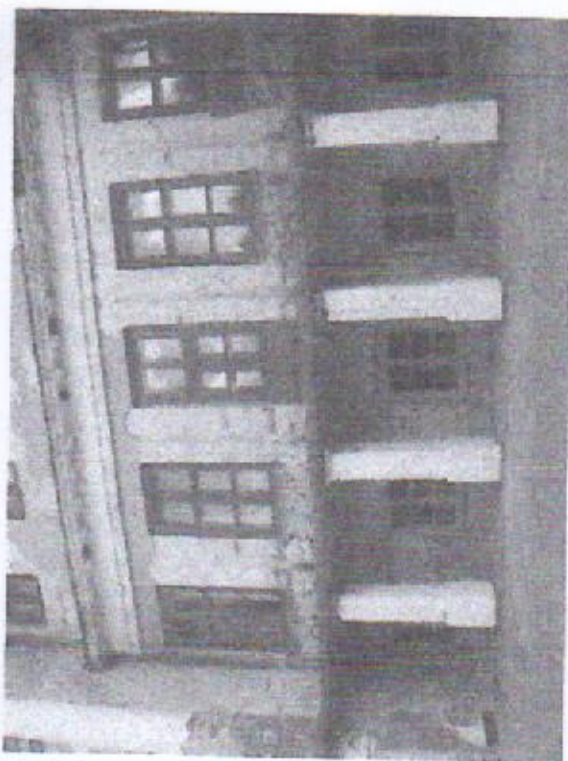

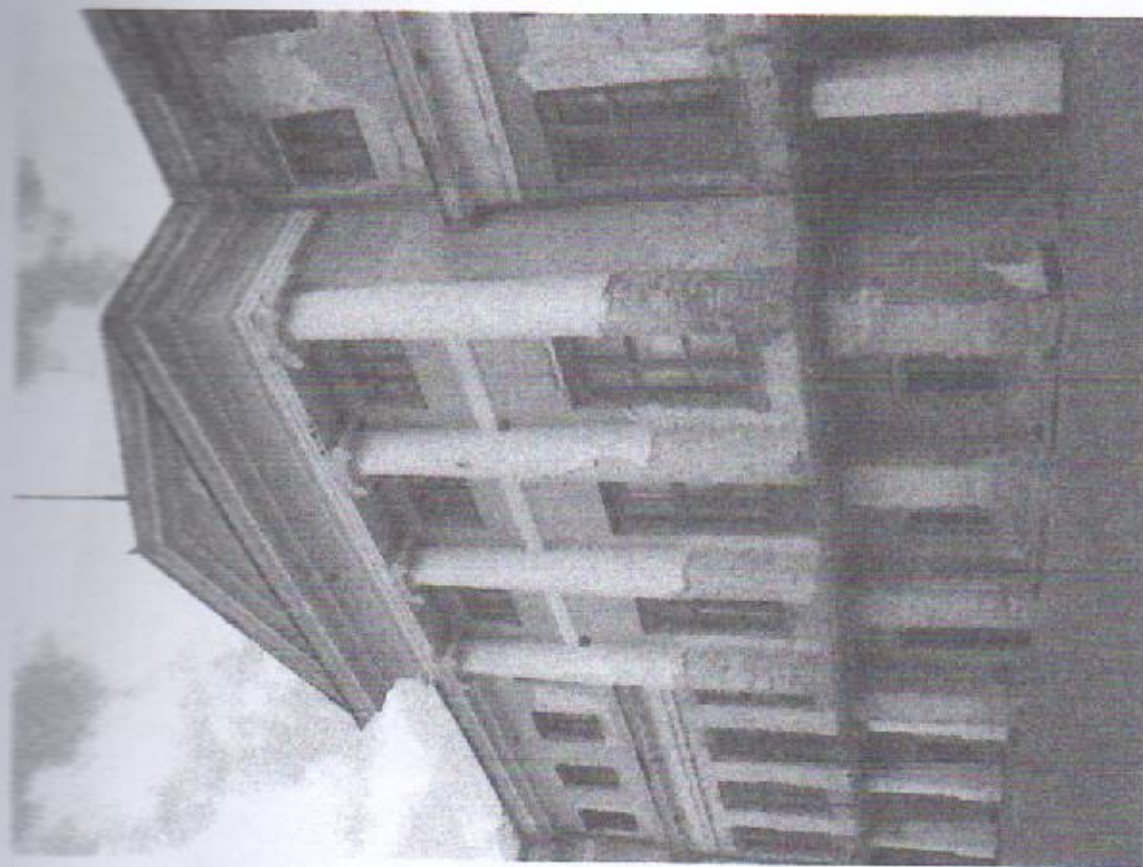
3, 4. Вигляд із південного сходу.

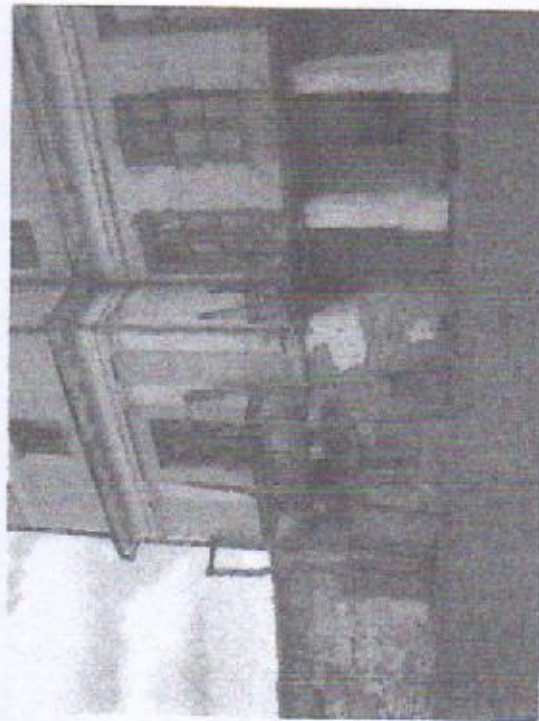
5. Вигляд із південного сходу. 6. Південно-східний фасад

7-9. Фрагменты паркового фасада.

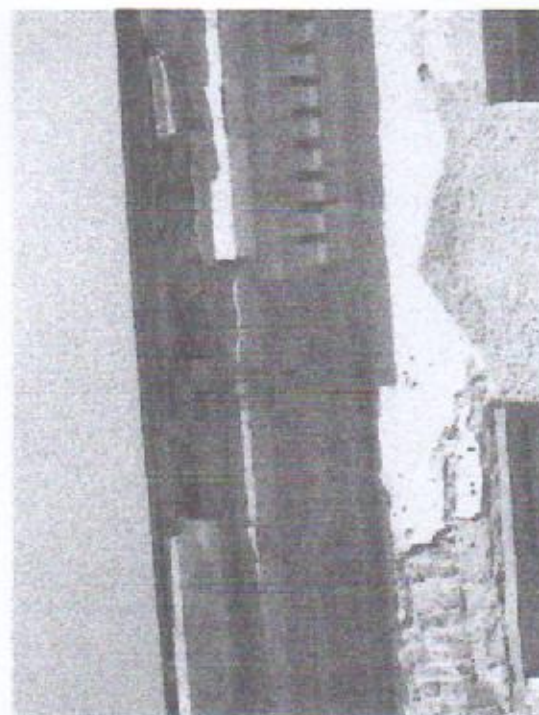
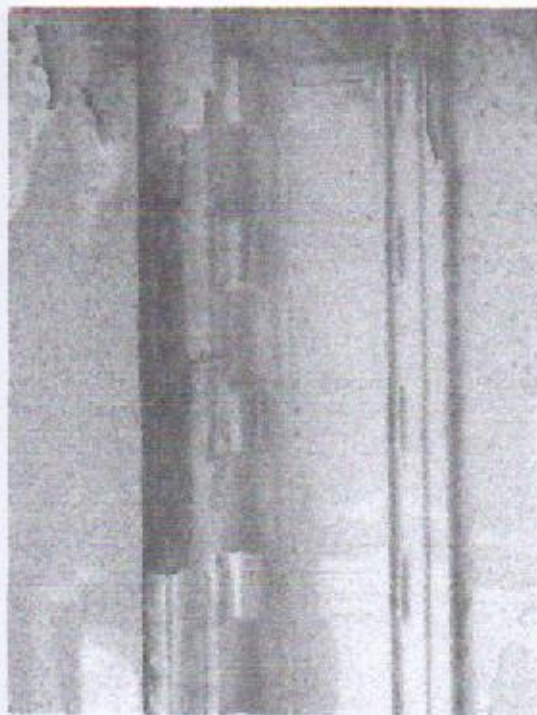
10-12. Фрагменты паркового фасада.

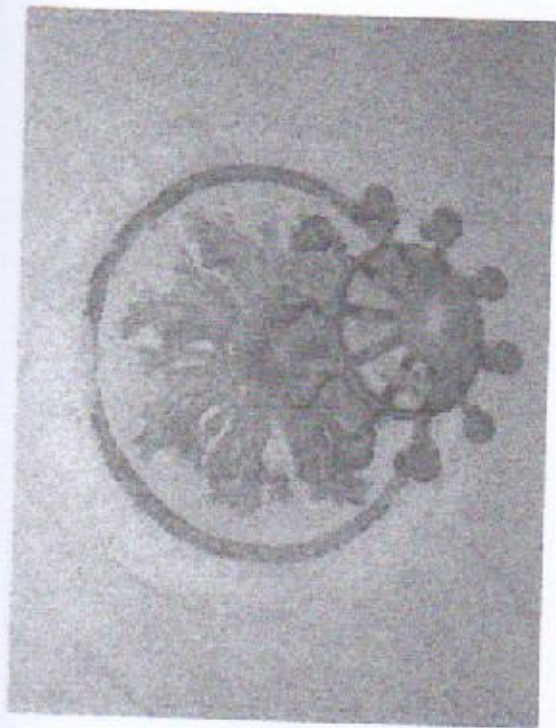
13-15. Фрагменти паркового фасада, 16. Оранжерея під парковою терасою.

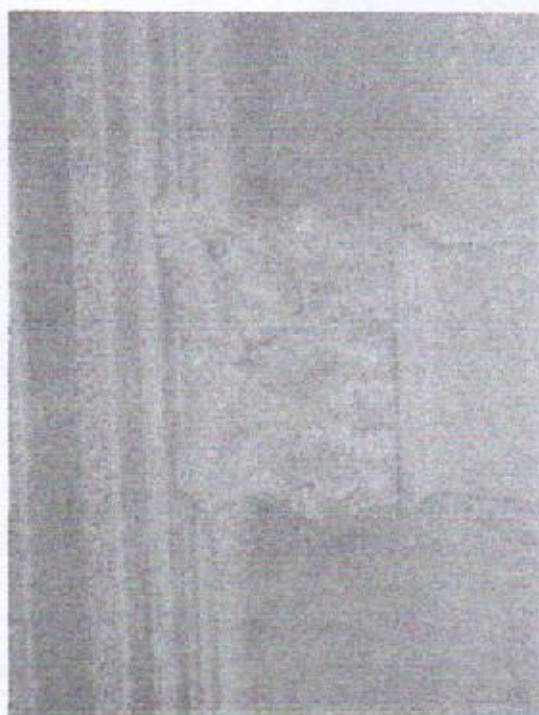
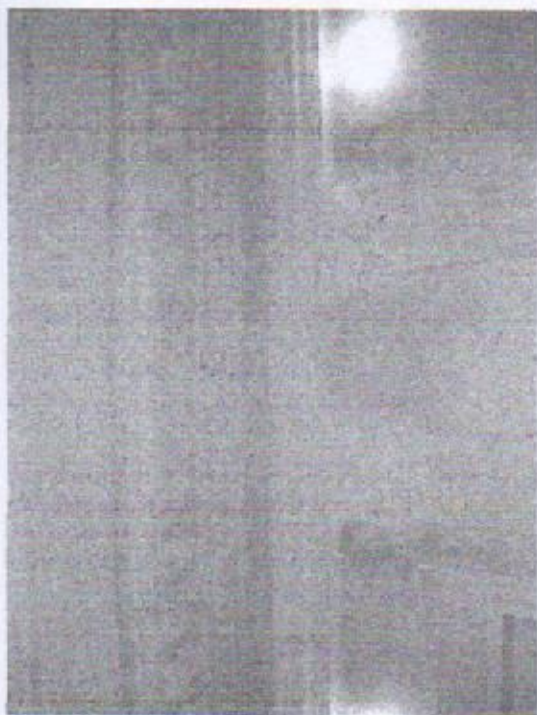
17. Вигляд із північного сходу. 18. Фрагмент.

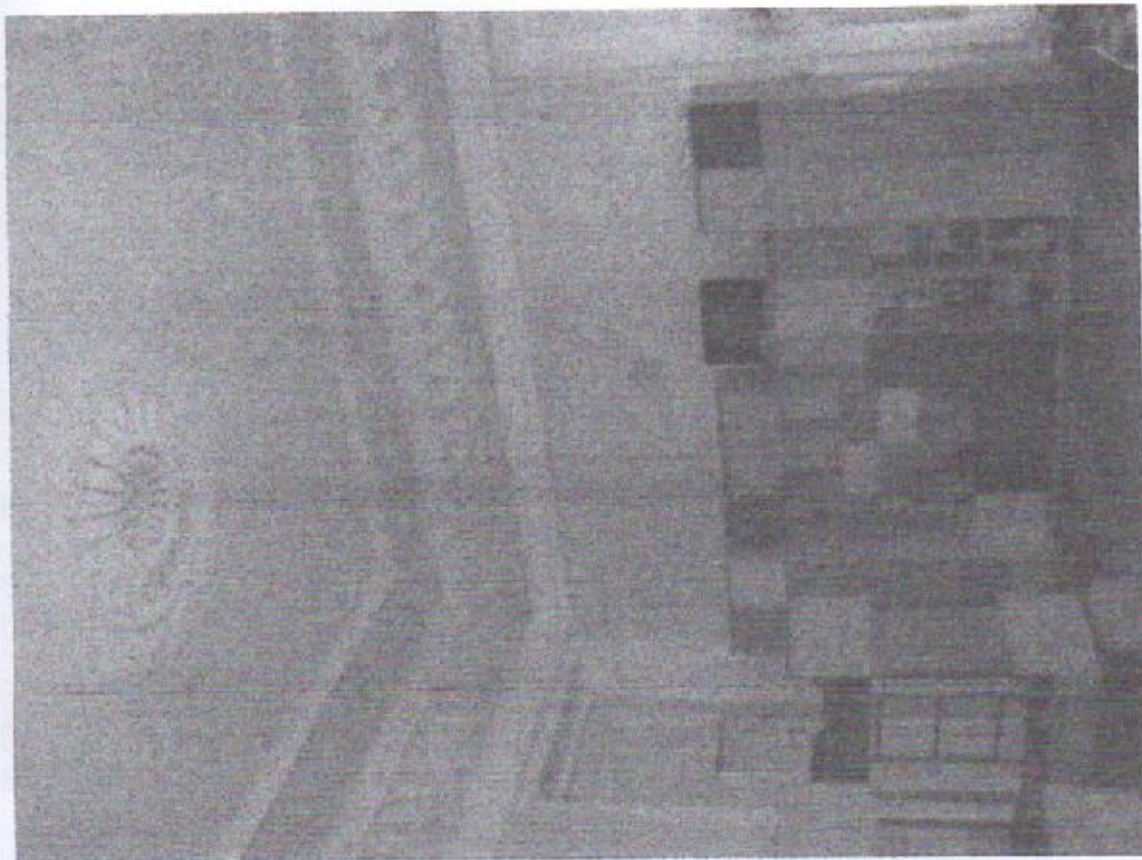
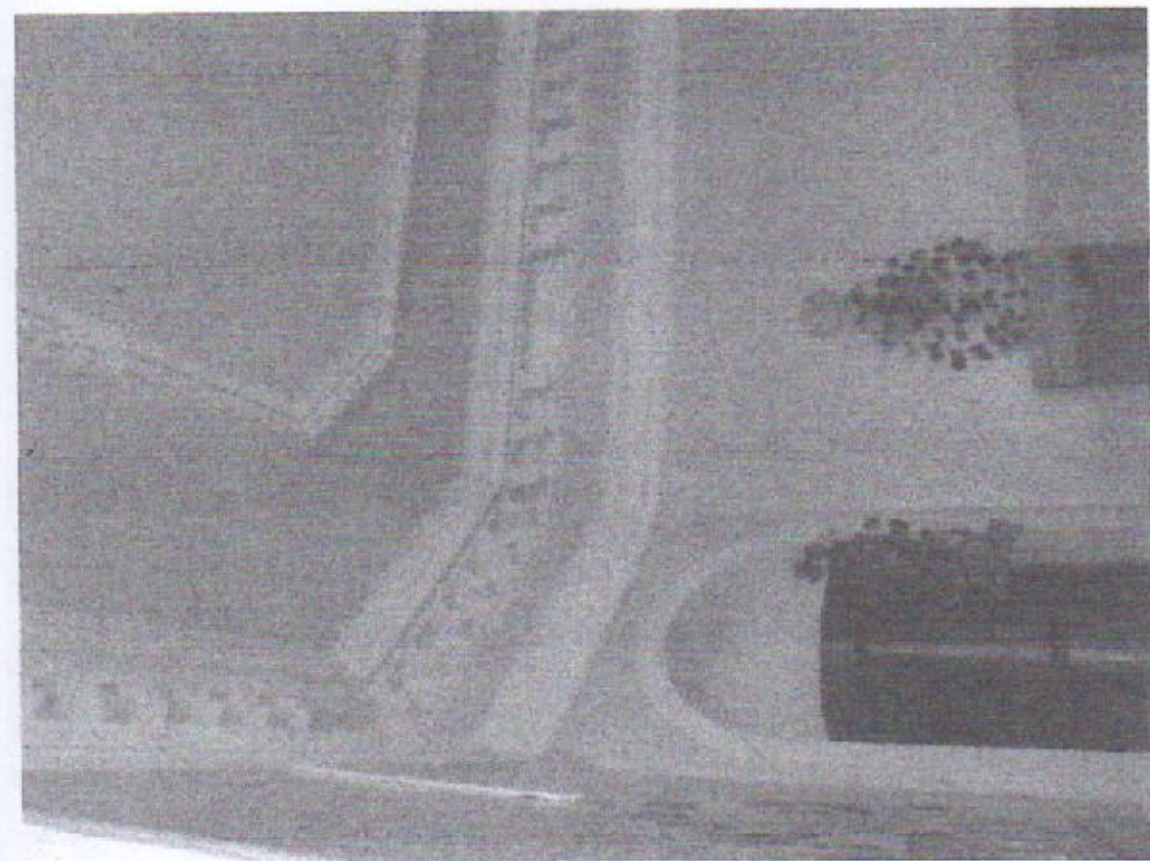
19, 20. Фрагменты. 21, 22. Детали.

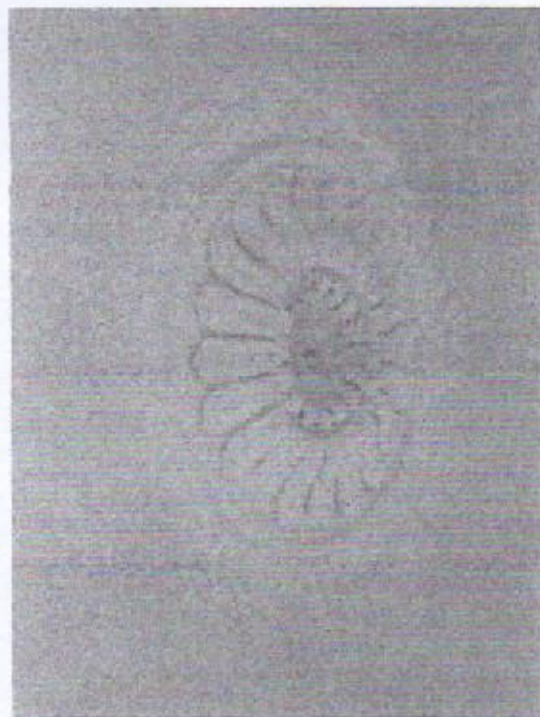
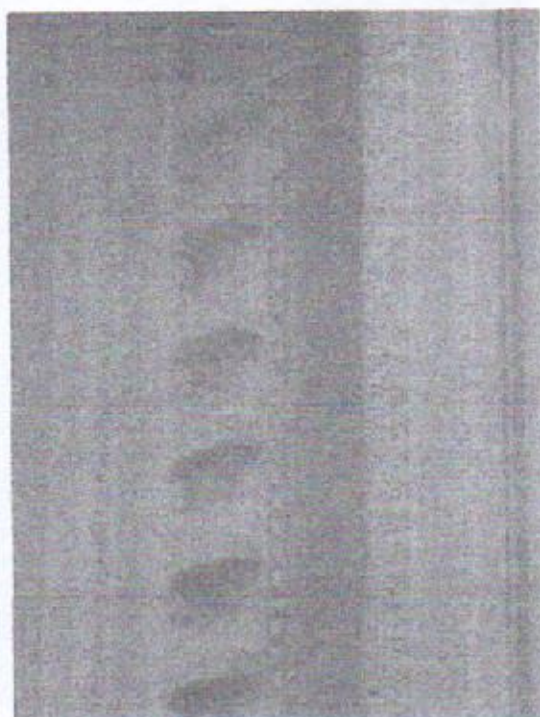
23, 24. Інтер'єр бібліотеки. 25, 26. Літній декор інтер'єру бібліотеки.

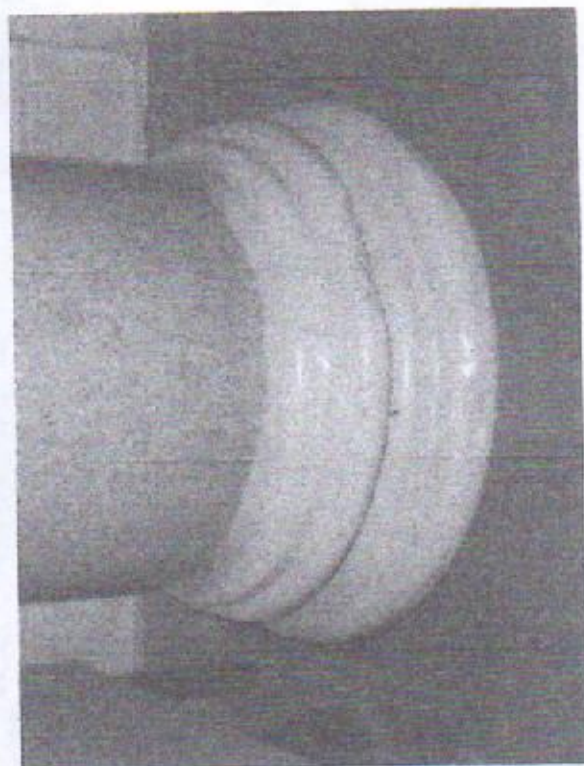
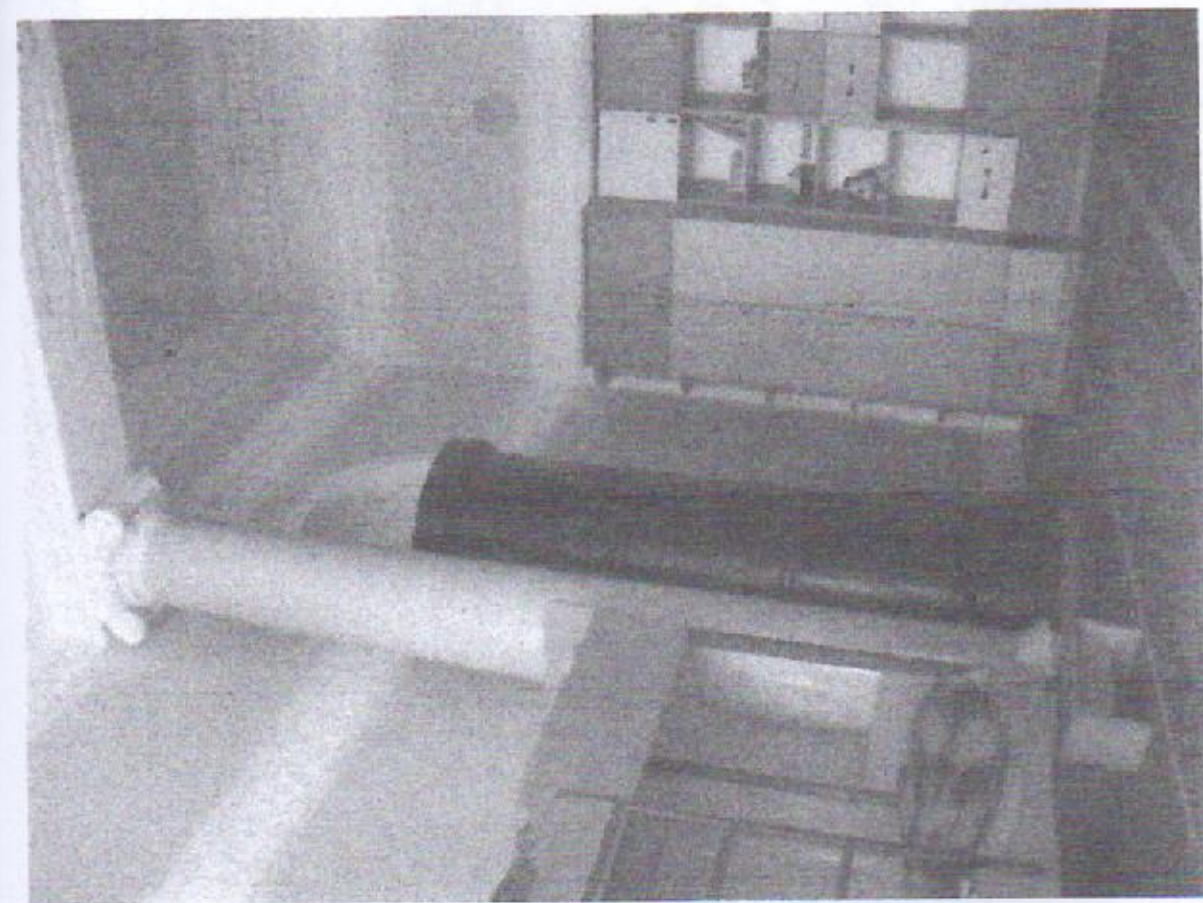
27-30. Лінійний декор інтер'єру бібліотеки.

ЗІ, 32. Інтер'єр сталельної кімнати.

33-36. Літній декор інтер'єру спальної кімнати.

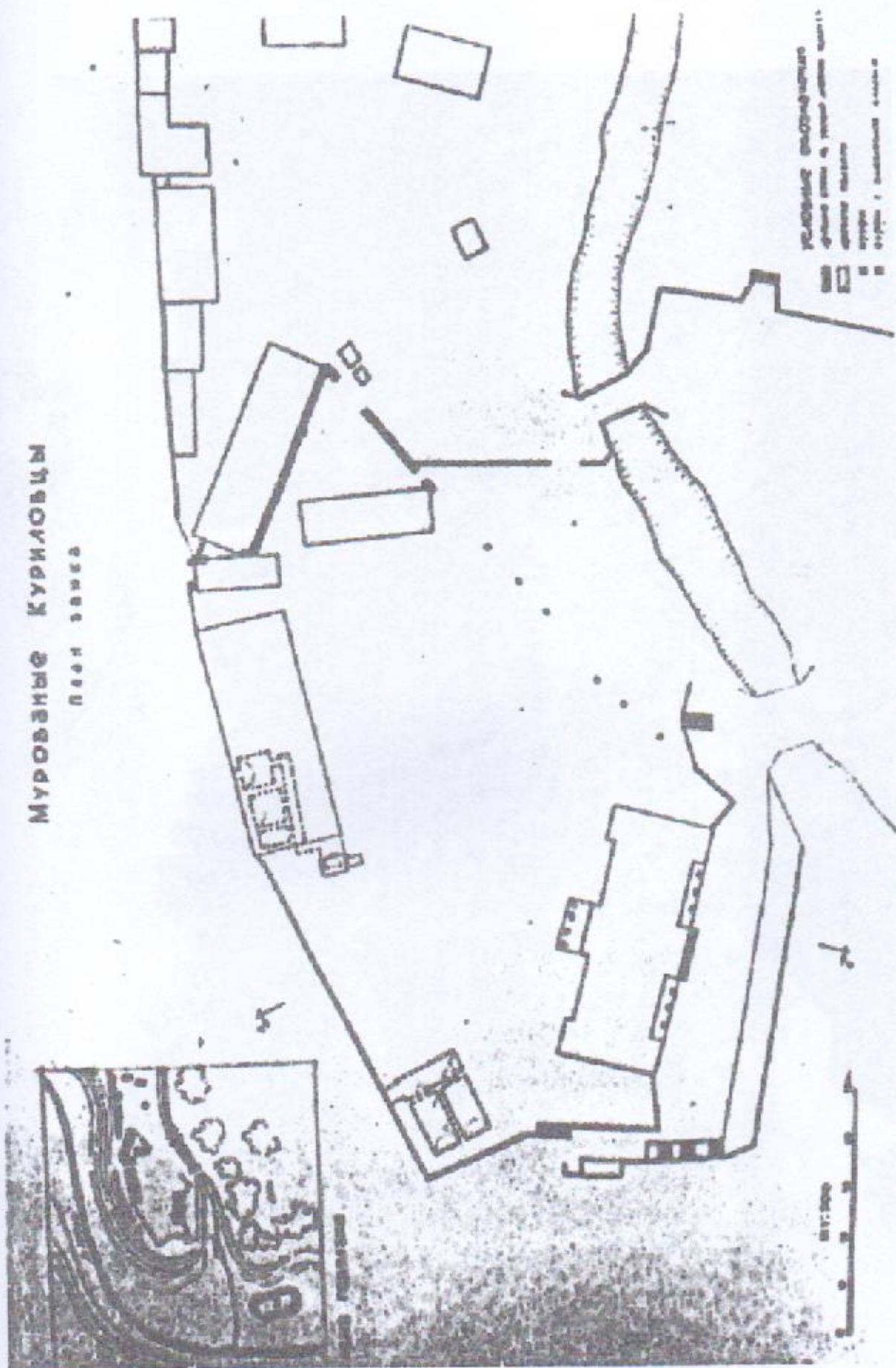

37. Інтер'єр спальної кімнати. 38, 39. Деталі.

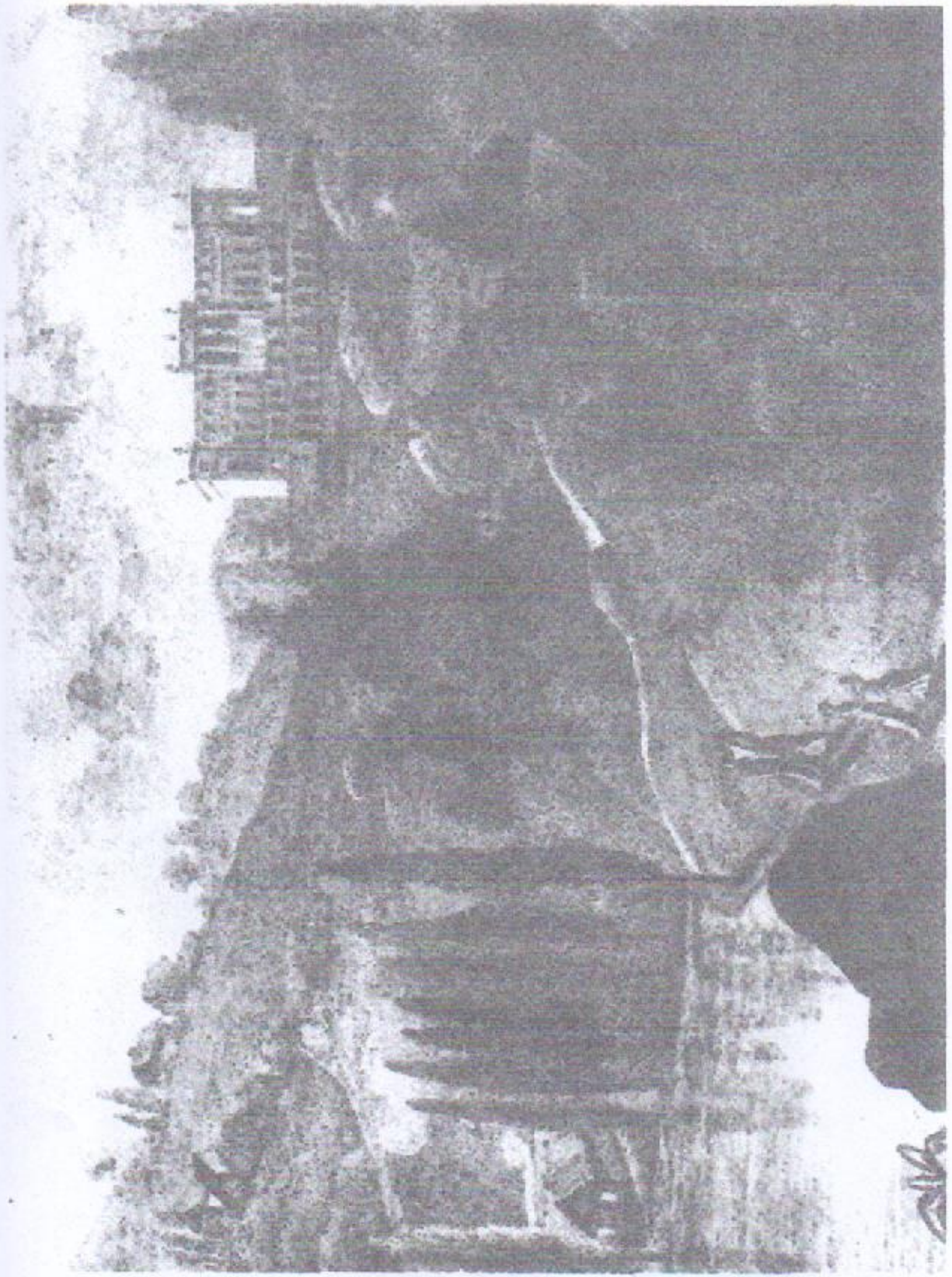
ІНШІ ЗОБРАЖЕННЯ

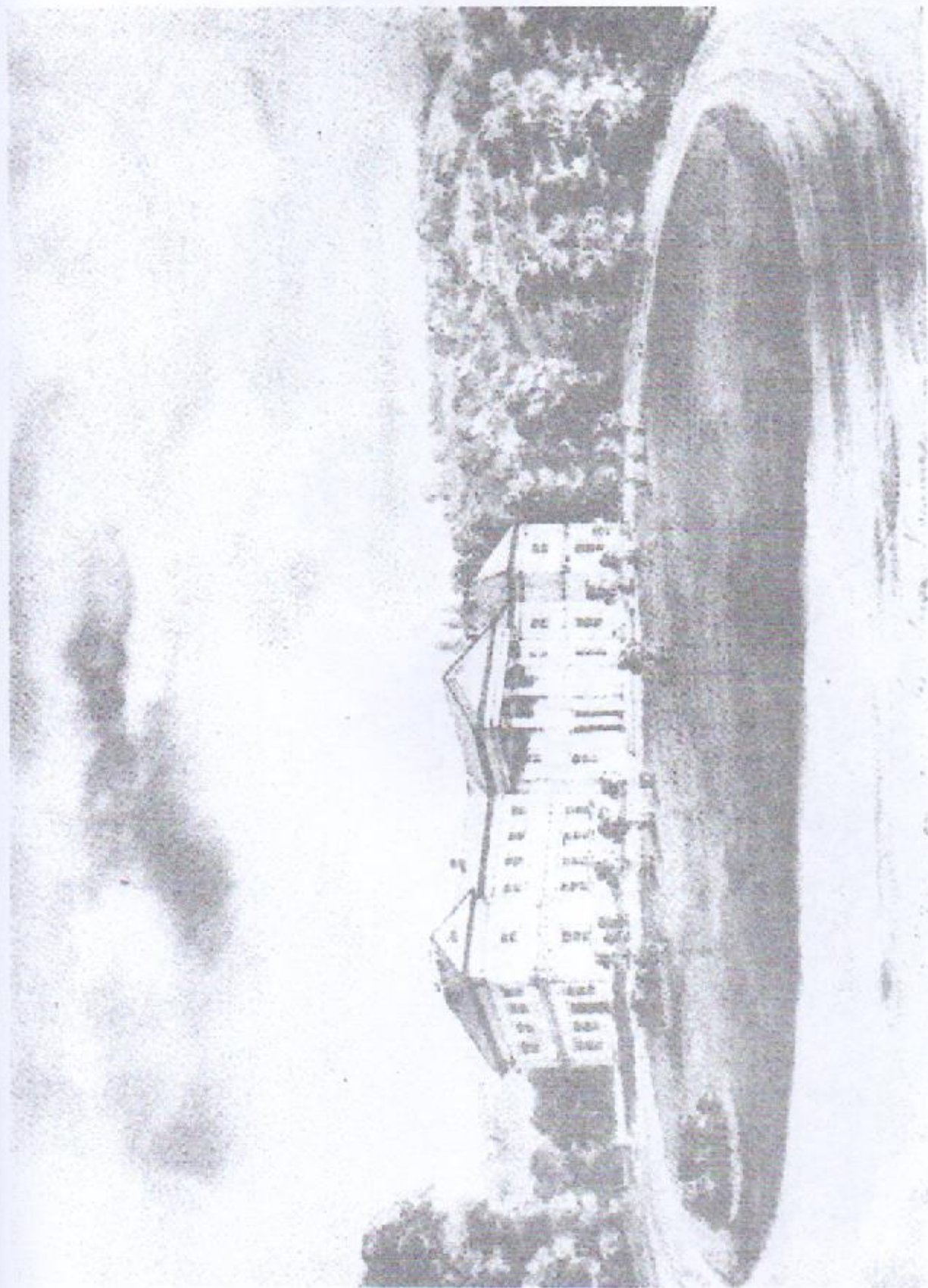
1. Висліювання зі старовинної карти Поділля XVIII ст. (Боплана).

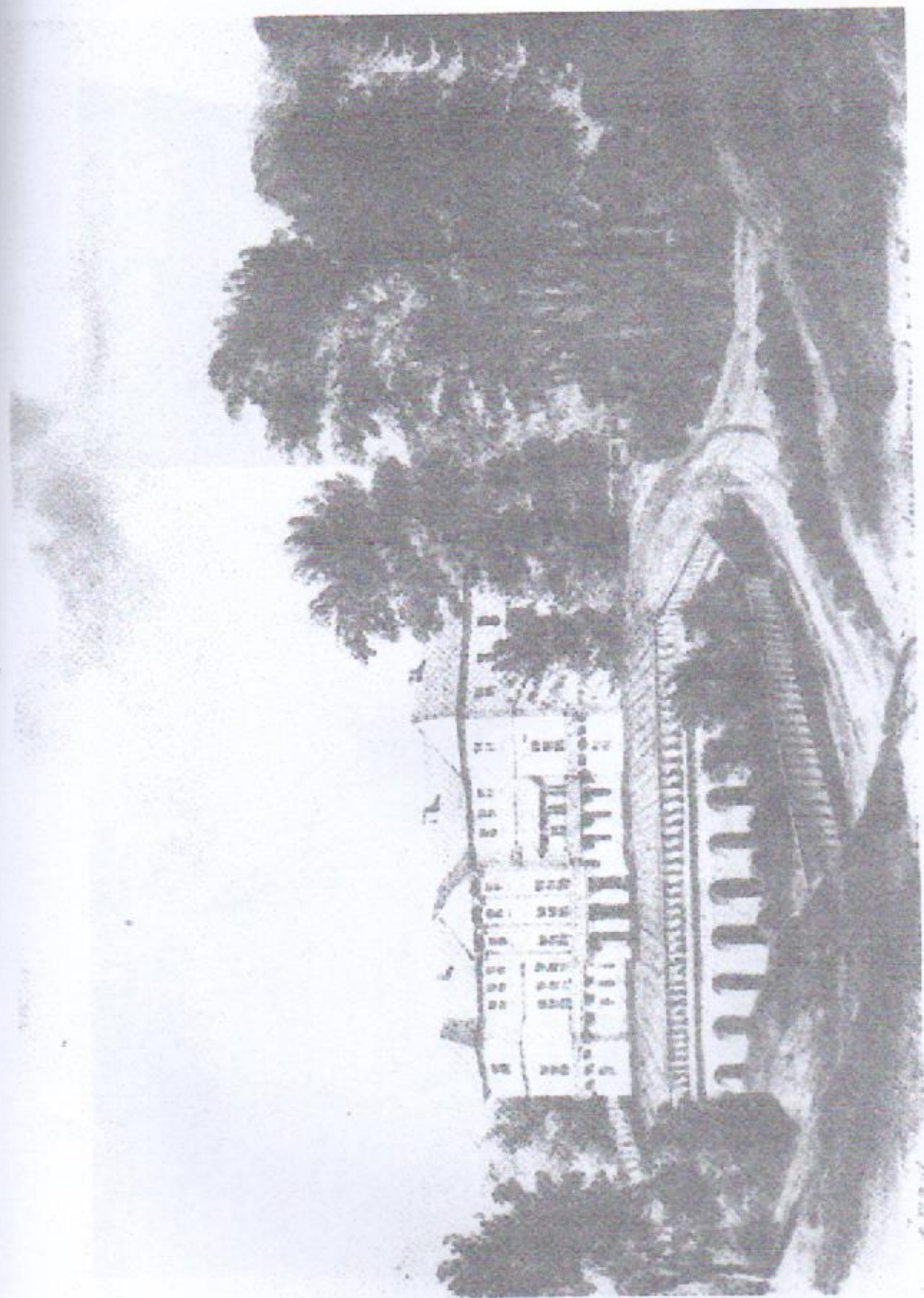
2. Схема генплана замку в Мурованых Курилівцях за Г. М. Лохви́ним (1970 р.).

3. Муровані Курілівці. Вигляд палацу з боку парку. Мідерит М. Подолінського, близько 1820 р.

4. Мурований Курінісі. Вид з боку півночі. Малюнок Н. Орді, близько 1871 р.

5. Муровані Курлиці. Вид з боку парку. Малюнок Н. Орді, близько 1871 р.

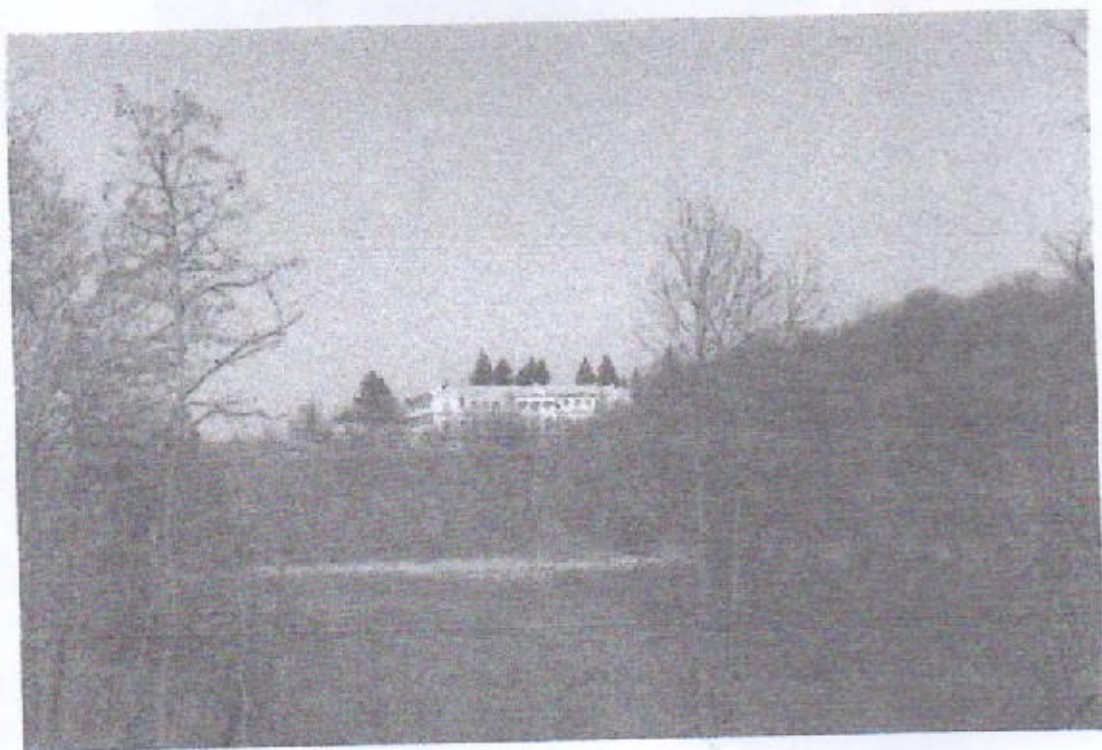
6. Муровані Курилівці. Вигляд з Адмиральського шляху.
Світлина початку XX ст. (з архіву М. В. Потупчика).

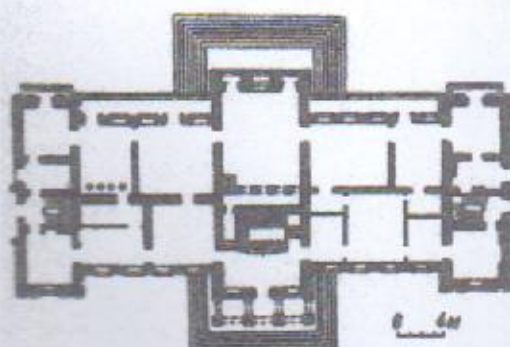
7. Парковий фасад палацу. Світлина близько 1914 р.

8. Муровані Курилівці. Загальний вигляд палацу станом на 1970 р.

9. Загальний вигляд палацу станом на квітень 2009 р. Фото М. В. Потупчика.

10-12. Фасади та план палаци в с. Маліівці Дунаївецького району Хмельницької обл., з якого, імовірно, був скопійований Мурованокуриловецький палац.

АКТ

технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини
(необхідне підкреслити)

№ 5

від 28.10.2022р.

«Палац»

(найменування об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

пам'ятка архітектури

(вид/види об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

національного значення

(категорія об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

Постанова Ради Міністрів УРСР від 06.09.1979 р. № 442

(номер і дата рішення про взяття на облік)

973/1

(існуючий охоронний номер (за наявності))

Ми, що нижче підписалися, представники Управління містобудування та архітектури Вінницької обласної військової адміністрації

Козерацької Наталії Борисівни – Головного спеціаліста відділу охорони культурної спадщини УМА ОВА (найменування органу охорони культурної спадщини, П.І.Б., найменування посади)

з одного боку і Мурованокуриловецька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів Вінницької обласної Ради в особі директора Стозуба Олександра Івановича (П.І.Б., найменування посади)

з іншого боку (далі - користувач), склали цей Акт про те, що цього числа нами проведено огляд технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини «Палац», 1805р., пам'ятки архітектури національного значення, охоронний №973/1

(найменування об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини, охоронний номер)

що розташований сmt Муровані Курилівці Могилів-Подільського району Вінницької області, вул. Спортивна, 3

(місцезнаходження об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

загальною площею: площа 1516,7 м²

технічна адреса вказаного об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини

сmt Муровані Курилівці Могилів-Подільського району Вінницької області, вул. Спортивна, 1

У результаті огляду об'єкта (пам'ятки) встановлено:

ТЕХНІЧНИЙ СТАН ОБ'ЄКТА (ПАМ'ЯТКИ) КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ:

1. Загальний стан об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини – задовільний, пам'ятка придатна для подальшої експлуатації.
(коротка характеристика стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини в цілому)

2. Стан збереження зовнішніх архітектурних елементів пам'ятки:
Фундаменти – стрічкові, з бутового каменю та вкладками цегли, в задовільному стані;

Цоколі і вимощення – цоколь кам'яний, вимощення асфальтове – в задовільному стані.

Стіни – цегляні (в 2,5; 2,0; 1,5 цегли) потиньковані, із зовнішнім та внутрішнім оздобленням, ззовні значні тріщини та вивірення поверхні тиньку, замокання, - потребують ремонтно-реставраційних робіт; перегородки - цегляні 0,5 цегли, без оздоблення.

Міжповерхові перекриття - потиньковані плоскі по дерев'яних балках, місцями мають численні тріщини, деформації (провисання); перекриття цокольного поверху склепінчасті – в задовільному стані.

Дах – скатний (дерев'яні крокв'яні системи).

Покрівля з оцинкованої сталі, в окремих місцях потребує заміни.

3. Стан збереження внутрішніх архітектурних елементів пам'ятки:
Загальний стан задовільний.

Внутрішні стіни – декоративні ліпні елементи стель та стін потребують реставрації та відновлення; внутрішні колони - в задовільному стані.

Підлога – паркет, дерев'яні дошки, кахельна плитка в задовільному стані.

Сходові марші та площадки – із монолітного залізобетону по металевим косоурам.

Вікна - двухстворчасті, подвійні, гарний стан (нові);

Двері - двухпольні, філенчасті, в задовільному стані;

Сходи - залізобетонні (основні) та дерев'яні.

(детальний опис вигляду, стану збереження окремих частин, конструктивних елементів об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини із зазначенням матеріалу, розміру, наявності меморіальних дощок тощо)

2. Відомості про реставраційні та інші роботи, які були проведені на об'єкті (пам'ятці) культурної спадщини (за наявності)

1992 р. проект «Архітектурно- ландшафтний комплекс помістя в м. Муровані Курилівці Вінницької області», виконавець Український спеціальний науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація», м. Львів.

2009 р. Робочий проект реставрації фасадів та окремих арх. деталей. Робочі креслення дверних та віконних заповнень, виконавець Український спеціальний науково-реставраційний інститут «Укрзахідпроектреставрація», м. Львів.

2010-2020 р. Заміна вікон. ТОВ «Профальянс», м. Житомир

2017 р. Обстеження технічного стану будівельних конструкцій покрівлі і горіщного перекриття пам'ятки архітектури 16-19 ст. (охор. № 973/1) «Садиба» Палац (1805 р.) по вул. Спортивна, 3 в смт Муровані Курилівці Вінницької області.

(дата здійснення, проектна та підрядна організації, характер проведених робіт)

3. Стан території об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини:

Палац розташований на нижньому дворі замку. Територія найбільш придатна для побудови укріплень, захищена природними оборонними рубежами (круті берегові схили і глибока долина потоку), впродовж свого розвитку трансформувалась у відповідності до вимог оборони і потреб часу. Ділянка частково огорожена. З історичної забудови збереглися в'їздові ворота. В'їзд на територію з боку містечка. Верхній двір має ґрунтове покриття, нижній заасфальтовано. На подвір'ї при конюшні збереглися залишки вимощення кам'яними плитами.

Озеленення - листяні дерева.

Огорожа відсутня.

(площа, благоустрій, озеленення, огорожа тощо)

5. Додатки **фотофіксація: загальний вид, фрагменти** – фото на 3-х арк. (6 фото)

Головний спеціаліст відділу
охорони культурної
спадщини управління
містобудування та
архітектури ОВА

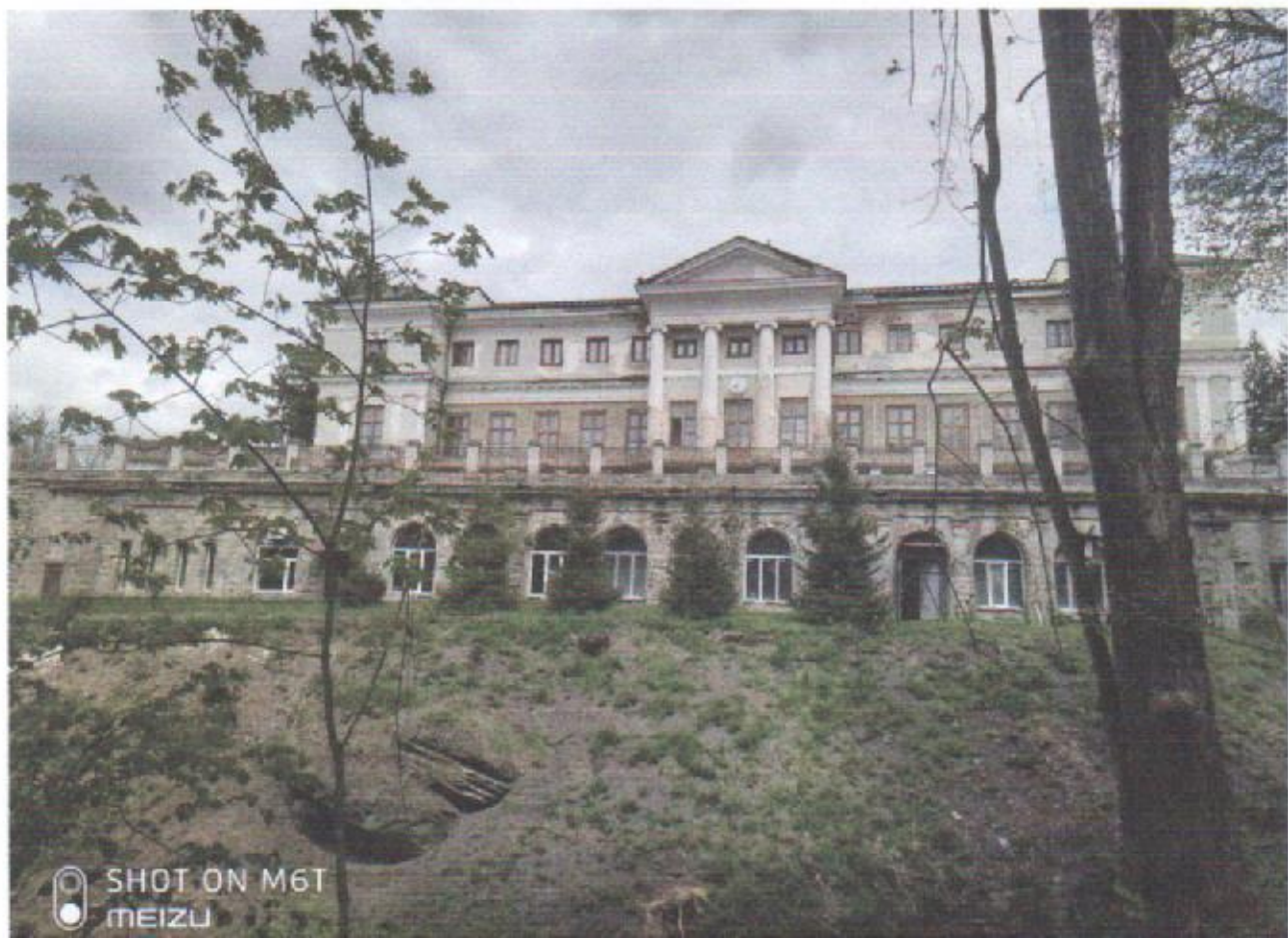
Директор
Мурованокуриловецької
санаторної школи -інтернату

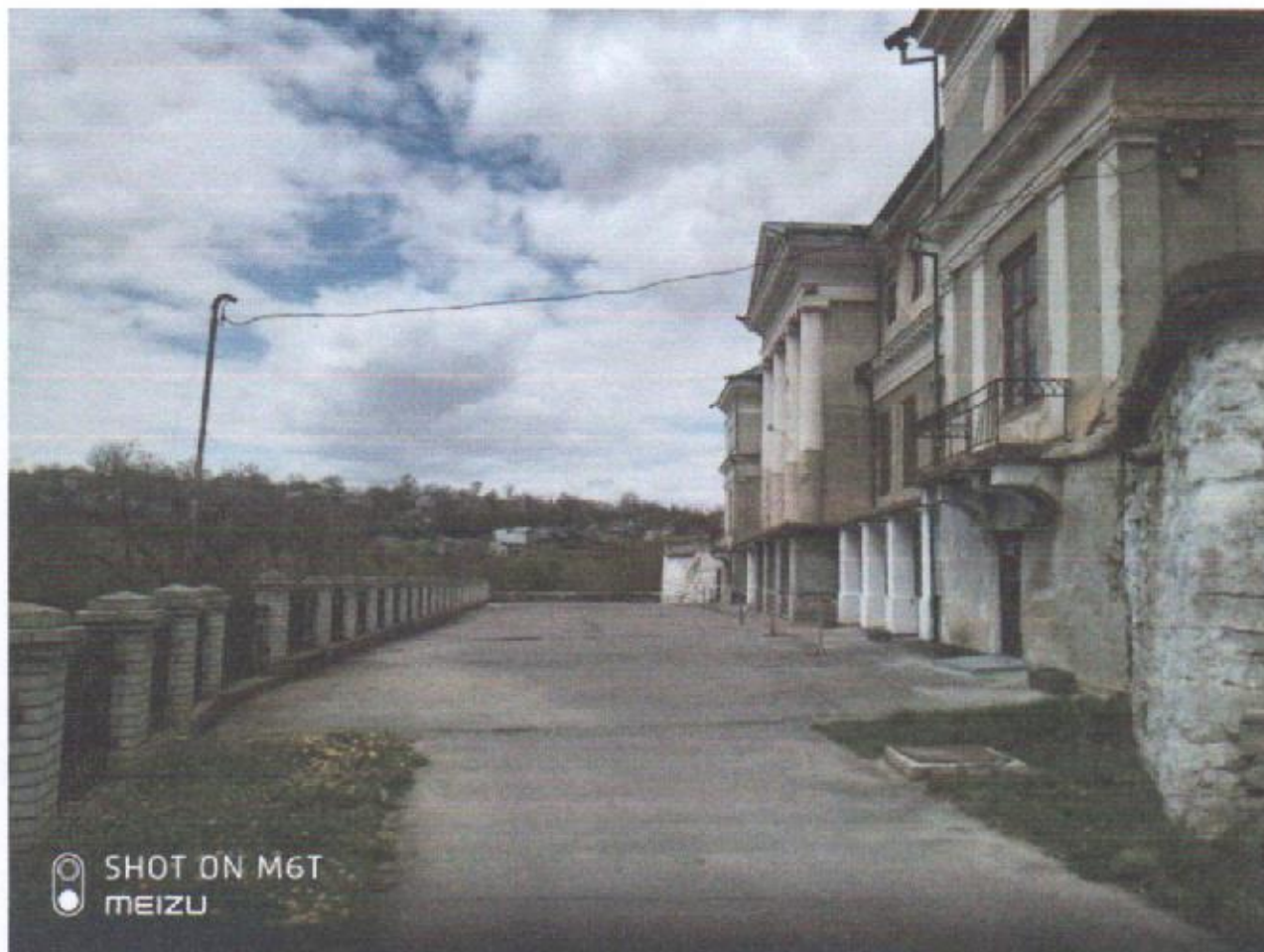

Н.Б.Козерацька
(П.І.Б.)

О.І.Стозуб

ОХОРОННИЙ ДОГОВІР
на пам'ятку культурної спадщини

від «10» листопада 2022 р. № 16 Арх місто Вінниця

Управління містобудування та архітектури Вінницької обласної військової адміністрації (далі – орган охорони)

(найменування органу охорони культурної спадщини)

в особі начальника управління містобудування та архітектури
Вінницької обласної військової адміністрації
Рекути Олександра Сергійовича

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника)

який діє на підставі Закону України «Про охорону культурної спадщини», Положення про управління, затвердженого розпорядженням облдержадміністрації від 24 травня 2021 р. №440 «Про затвердження Положення про управління містобудування та архітектури Вінницької обласної державної адміністрації» (далі - орган охорони), з одного боку, та Мурованокуриловецька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів Вінницької обласної ради (далі – користувач)

(прізвище,

ім'я, по батькові, паспортні дані - для фізичної особи;
найменування підприємства, установи, організації,

в особі директора Стозуба Олександра Івановича, з другого боку,
прізвище, ім'я, по батькові уповноваженого представника - для юридичної особи)

який діє на підставі Статуту

(назва документа, номер, ким виданий, дата видачі)

Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою
Серія №019463 від 10.09.2010р., свідоцтво про право власності на нерухоме
майно від 16.12.2010р.

(назва, номер та дата документу, який підтверджує право власності або користування об'єктом)
уклали цей договір про таке.

1. Користувач бере на себе зобов'язання щодо охорони

Пам'ятка архітектури національного значення «Палац», 1516,7 кв.м.

(назва, вид та категорія обліку пам'ятки,

Постанова Ради Міністрів УРСР від 06.09.1979 р. № 442

дата і номер рішення про її державну

охоронний № 973/1

реєстрацію, охоронний номер та номер у комплексі,

Вінницька область, Могилів-Подільський район, смт Муровані Курилівці,
вул. Спортивна, 3

місцезнаходження)

2. Термін дії цього договору встановлено з моменту підписання даного договору на період перебування пам'ятки в оперативному управлінні користувача.

3. У разі зміни в установленому порядку користувача у 30-ти денний термін новий користувач зобов'язаний укласти з органом охорони новий охоронний договір.

4. Розпорядження органу охорони, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини в межах його повноважень є обов'язковим для користувача.

5. Уповноважений орган несе відповідальність за рухоме та нерухоме майно, що належить до пам'ятки.

Користувач зобов'язується:

Використовувати пам'ятку

«Палац», пам'ятка архітектури національного значення

(назва)

виключно під навчально-виховні

(точно вказати вид використання)

та у спосіб, що потребує якнайменших змін та доповнень пам'ятки і забезпечує збереження її матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздоби тощо.

Здійснювати продаж, передачу у володіння, користування чи управління пам'ятки (її частини) тільки після письмової згоди органу охорони.

Утримувати пам'ятку (її частину) в належному санітарному, протипожежному і технічному стані. Мати у приміщеннях пам'ятки належне обладнання згідно з вимогами органів протипожежної, санітарної, екологічної охорони та інших уповноважених органів.

Утримувати територію пам'ятки упорядженою, не допускати використання цієї території для нового будівництва та задоволення інших господарських потреб, що можуть зашкодити пам'ятці. Не робити будь-яких прибудов до пам'ятки, не переробляти її як ззовні, так і всередині, а також не вести будь-яких земляних робіт на території пам'ятки без спеціального письмового дозволу органу охорони.

6. Не використовувати пам'ятку (її частину) як постійне або тимчасове житло, якщо таке використання не передбачено цим Договором.

7. Погоджувати в установленому порядку з органом охорони розміщення реклами, інших написів та позначок на пам'ятці, її частинах та елементах, на її території та в її охоронній зоні.

8. Забезпечувати доступ до пам'ятки з метою її екскурсійного відвідування у:

понеділок – субота, 10-00-15-00

(дні тижня та години відвідування; максимально допустима

30 в приміщенні, 50 на території

в приміщенні пам'ятки та на її території)

9. Безперешкодно допускати представників органу охорони чи уповноважених ним осіб для здійснення контролю за виконанням правил утримання зазначеної пам'ятки (її частини), її території та зон охорони або для її наукового обстеження.

10. негайно повідомляти орган охорони про будь-яке руйнування, пошкодження, аварію чи іншу обставину, що заподіяла шкоду пам'ятці (її частині), і своєчасно вживати заходів для приведення пам'ятки (її частини) в належний стан.

11. Своєчасно проводити поточний ремонт пам'ятки (її частини) і роботи з упорядження території пам'ятки. Виконувати реставраційні, ремонтні та інші роботи в терміни, передбачені пунктом 13 цього договору, а у разі потреби – в терміни, визначені окремим розпорядженням центрального органу охорони.

12. Проводити реставраційні, ремонтні та інші роботи відповідно до науково-проектної документації, затвердженої в установленому порядку, за письмовим дозволом центрального органу охорони. Копії матеріалів про проведення обміру та дослідження пам'ятки, а також науково-проектну документацію безоплатно передавати органу охорони в 10-денний термін після її затвердження.

13. З метою збереження пам'ятки та створення належних умов для її використання користувач (власник) зобов'язаний виконати такі роботи:

№ п/п	Вид роботи	Термін виконання	Примітка
1	Проведення інженерно-вишукувальних, археологічних та інших наукових досліджень, виготовлення облікової документації	Протягом 1 року після підписання Охоронного договору	Проводяться у разі потреби (визначається актом технічного стану) за відповідним дозволом центрального органу охорони культурної спадщини
2	Проведення консерваційних робіт	Протягом 2-3 року після підписання Охоронного договору	Проводяться у разі потреби (визначається актом технічного стану) за відповідним дозволом центрального органу охорони

3	Розроблення науково-проектної документації для проведення комплексу ремонтно-реставраційних робіт на будівлі-пам'ятці	Протягом 3-4 року після підписання Охоронного договору	Науково - проектна документація розроблюється та погоджується у встановленому чинним законодавством порядку.
4	Проведення комплексу ремонтно-реставраційних робіт на будівлі-пам'ятці	Визначається та корегується науково-проектною документацією	Роботи повинні виконуватися на підставі розробленої та погодженої у встановленому чинним законодавством порядку науково-проектною документацією та письмового дозволу Центрального органу охорони культурної спадщини (під авторським наглядом) на проведення робіт на пам'ятці.
5	Поточний ремонт приміщень та інженерних мереж пам'ятки	Протягом всього терміну експлуатації об'єкту на підставі чинних будівельних норм України	При виконанні поточних ремонтних робіт здійснення заходів щодо запобігання негативного впливу робіт на технічний стан будівлі-пам'ятки

14. У разі самовільного проведення уповноваженим органом робіт, пов'язаних з перебудовою чи переробленням, які призвели до спотворення пам'ятки, її території чи охоронних зон, їх наслідки повинні бути усунуті за рахунок користувача в терміни, визначені письмовим розпорядженням органу охорони.

15. У разі невиконання користувачем вимог законодавства та умов цього договору відповідний орган охорони накладає в установленому порядку на користувача штрафні (фінансові) санкції згідно з чинним законодавством.

Інші умови

16. Користувач несе ризик випадкової загибелі чи пошкодження власного майна.
17. Акт технічного стану пам'ятки є невід'ємною частиною охоронного договору і фіксує стан пам'ятки на час укладання «Охоронного договору». Акт технічного стану пам'ятки поновлюється не рідше ніж раз на п'ять років.
18. У разі намірів зміни виду використання пам'ятки, користувач зобов'язаний протягом одного місяця повідомити про це орган охорони культурної спадщини та отримати відповідне погодження.
19. При проведенні ремонтно-реставраційних та інших робіт на пам'ятці користувач несе повну відповідальність щодо забезпечення техніки безпеки і щодо якості проведених робіт.
20. Під час дії зазначеного договору користувач зобов'язаний своїми коштами сплачувати експлуатаційні витрати та комунальні послуги з використання пам'ятки, її інженерних мереж та території, а також здійснювати плату за користування землею згідно з чинним законодавством України.
21. Якщо в результаті дій або бездіяльності користувача пам'ятки їй загрожує пошкодження або знищення, відповідний орган охорони культурної спадщини робить користувачу пам'ятки відповідне попередження.
22. Якщо користувач пам'ятки не вжив заходів щодо її збереження, зокрема у зв'язку з неможливістю створення необхідних для цього умов, суд за позовом відповідного органу охорони культурної спадщини може постановити рішення про її викуп.
23. Відповідний орган охорони культурної спадщини має право привілеєвої купівлі пам'ятки місцевого значення.
24. Одностороння відмова від виконання умов зазначеного договору не допускається.
25. Зміни до укладених охоронних договорів, погоджені з відповідним органом охорони культурної спадщини, вносяться шляхом укладання додаткових угод і набувають чинності з моменту їх підписання.
26. Всі неурегульовані зазначеним договором питання вирішуються відповідно з діючим законодавством України.
27. Всі суперечливі питання щодо зазначеного договору вирішуються або по письмовому узгодженню сторін, або в господарському суді відповідно до чинного законодавства.

Зазначений договір складено на 6 аркушах у чотирьох примірниках. Всі примірники мають однакову юридичну силу. Один передається користувачу, три - органу охорони.

Контроль за виконанням цього договору здійснюється працівниками органу охорони

(прізвище,
працівник спеціально уповноваженого органу охорони культурної спадщини

ім'я, по батькові, посада відповідальної

особи органу охорони)

- Додатки: 1. Акт технічного стану від 28 жовтня 2022 р.
2. Опис культурних цінностей і предметів (за наявності).
3. Плани приміщень пам'ятки.
4. Витяг з державного реєстру речових прав.
5. Генеральний план земельної ділянки, що є територією пам'ятки.
6. Копія паспорта пам'ятки.

Орган охорони **Управління містобудування та архітектури Вінницької обласної військової адміністрації**

21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 15 а

(юридична і поштова адреси, ідентифікаційний код)

код ЄДРПОУ 43723537

Користувач

Мурованокуриловецька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів Вінницької обласної ради в особі директора Стозуба Олександра Івановича 23400, Вінницька область, Могилів-Подільський район, смт Муровані Курилівці, вул. Спортивна, 3 код ЄДРПОУ 20085915, тел. 0974402983

(юридична адреса, ідентифікаційний код,

інші реквізити, розрахунковий рахунок)

Від органу охорони

О.С.Рекута
підпис
М.П.

Від користувача

О.І. Стозуб
підпис
М.П.

Міністерство культури та інформаційної політики України

Заступник Міністра
Зуба К.Б.
М.П.